

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه
دانشکده بهداشت

مجموعه خلاصه مقالات

اولین همایش سراسری بهداشت و تغذیه دانشجویان

کرمانشاه ۱۰-۹ اسفندماه ۱۳۸۵

تلاش
مقاله

بررسی وضعیت مدیریت پسماندهای بیمارستانی شهر اردبیل در سال

۱۳۸۵

۶۵.

دکتر مرتضی عالیقدر* - [المیرا فریدی - گلنوش انوش]

مقدمه و اهداف: پسماندهای بیمارستانی (پسماندهای عادی ، عفونی، ویژه و ...) نیاز به طراحی سیستم مدیریت خاص (از تولید تا دفع) داشته و بی توجهی در این زمینه، خطرات جبران ناپذیری را در محیط زیست به همراه خواهد داشت. مدیریت علمی پسماندهای بیمارستانی از اواسط قرن نوزدهم در کشورهای توسعه یافته آغاز شد. در کشورهای در حال توسعه مخصوصاً ایران، با این مسئله با دید علمی توجه نشده است و در حال حاضر از آن به عنوان یکی از معضلات پسماندهای شهری نام برده می شود. این پژوهش جهت تعیین وضعیت موجود مدیریت پسماندهای بیمارستانی شهر اردبیل در سال ۱۳۸۵ انجام گرفت.

روش اجرا: پژوهش از نوع توصیفی بوده و مبنای جمع‌آوری اطلاعات، مشاهده، مصاحبه و تکمیل پرسشنامه در تمام بیمارستانهای شهر اردبیل (۵ بیمارستان) می‌باشد. تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از روشهای ساده آماری و با در نظر گرفتن معیارهای موجود، امکانات، محدودیتها و ... بود.

نتایج: سرانه تولید پسماندها، ۲/۵ کیلوگرم به ازای هر تخت که حدود ۷۰٪ آن را پسماندهای عادی و ۳۰٪ بقیه را زباله‌های عفونی، دارویی و ... تشکیل می‌داد. تفکیک پسماندهای عفونی از سایر زباله‌ها به طور کامل انجام نمی‌شود. از ظروف در بسته برای نگهداری موقت پسماندها در تمام بیمارستانها استفاده می‌شود. در تمام بیمارستانها، جایگاه موقت پسماندها از وضعیت مناسبی برخوردار نیست. ۶۰٪ بیمارستانها دارای زباله سوز بوده که ۴۰٪ آنها جهت بهره برداری با مشکل مواجه هستند در ۸۰٪ بیمارستانها، تمام پسماندها توسط شهرداری (۲-۱ بار در روز) جمع‌آوری و به محل دفع زباله‌های شهری انتقال داده شده و به صورت غیر اصولی همراه با پسماندهای شهری تلبار

* (PH.D) مهندسی بهداشت محیط

•• دانشجوی ترم آخر بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

می‌گردند. پرسنل بیمارستانی از آموزش‌های کافی در زمینه مدیریت پسماندهای بیمارستانی برخوردار نیستند.

بحث و نتیجه‌گیری: هنوز الگوی ثابتی در دنیا جهت تقسیم بندی پسماندهای بیمارستانی وجود نداشته و بر مبنای متغیرهای مختلف (منبع تولید، روش دفع و ...) پسماندهای بیمارستانی تقسیم بندی می‌شوند. سرانه تولید پسماندهای بیمارستانی در دنیا بر حسب وسعت بیمارستان، آموزشی یا غیر آموزشی بودن آنها، کیفیت ارائه خدمات، رعایت موازین بهداشتی و ... متغیر می‌باشد. در اکثر کشورهای دنیا مدیریت پسماندهای بیمارستانی به عهده خود آن مراکز می‌باشد. در این کشورها، سوزاندن، استریل کردن، خرد و آسیاب کردن، همراه با گندزدایی شیمیایی، روشهای دفع زباله‌ها در بیمارستانهاست. در بیمارستانهای مورد مطالعه، کم توجهی مدیران به موضوع، از کار افتادن دستگاههای زباله سوز به لحاظ قدمت، کمبود افراد متخصص در این زمینه در بیمارستانها، محدودیت‌های مالی و ... از جمله دلایل عمده ضعف مدیریت پسماندهای بیمارستانی است. نهایتاً مدیریت نامناسب پسماندهای بیمارستانی شهر اردبیل به عنوان یکی از مهمترین منابع آلوده کننده محیط زیست مطرح بوده لذا جهت کنترل آلودگی ناشی از آن بایستی طرحها و ضوابط خاصی تدوین و اجرا گردد.

واژه‌های کلیدی: پسماندهای بیمارستانی، اردبیل - ایران